

Neděle 29.9.2024

Kázání: Římanům 1,19-21

S jakým očekáváním sem jdeme? Každý to máme asi trochu jinak. Přicházíme pro povzbuzení, požehnání, inspiraci, jsme rádi, že se tady setkáme. Přitom se v nás míchají různé zážitky, dojmy z uplynulých dnů, někdo je v pohodě, často ale máme za sebou něco nepřijemného, svíravého.

Přijdeme sem a slyšíme: *Boží hněv se zjevuje z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti*. Umím se vžít do pocitů, jaké to může vzbudit. Asi zrovna nepotřebujeme slyšet takovou příkrú obžalobu a harašení nebeským hněvem. Potřebujeme se setkat s milujícím Bohem. Hlavně kvůli tomu, dovolím si říct, sem přicházíme. Chceme přijímat, sdílet se, slavit.

Nicméně Pavlova slova obsahují víc, než přináší první dojem. Nabízejí zkušenost, že se s Bohem můžeme setkat i tehdy, když vidíme a zažíváme situace, ve kterých Bůh jakoby nebyl.

Právě sem Pavel mluví, k objevování Boží přítomnosti i v tom, co je takzvaně světské, bezduché, zoufalé. Vždyť kde se rodí víra? Přece tam, kde dříve nebyla. Často i tam, kde pro ni nebyly žádné předpoklady. Je to tajemství, tajemné Boží jednání i v tom, co se zdá navenek jako bezbožné a temné. Bůh je a působí tady v kostele, ale i venku na ulici, v hospodě, ve škole, v přírodě. Tím neříkám, že by bylo jedno, kam v neděli ráno vyrazíme, jde o to, kam všude vyráží Bůh. A kde na něj můžeme narazit.

Co lze o Bohu poznat, je lidem přístupné, Bůh jim to přece odhalil.

Bůh dává možnost, aby mu lidé přišli na stopu. V tom prostředí, kde žijí a s čím se setkávají. Skoro provokativně se tady Pavel nezmiňuje o zvěstování jako hlavním zdroji informací o Bohu, ale mluví o tom, co je vidět. S čím se může potkat každý člověk, ať chodí nebo nechodí do kostela.

Co tím může být?

Třeba dobrá pověst křesťanů? Krása přírody? Řád, jak věci do sebe zapadají? Poznání, že bez lásky a naděje nelze dlouho a dobře žít?

To všechno a cokoli dalšího může zaujmout, vzbudit úžas, ale není to důkazem. Ostatně jaký by to byl Bůh a jaká víra, kdybychom byli zasypáni důkazy Boží existence? Bůh něco o sobě odhalil, jako upoutávku, která zve k hledání a objevování, k následování a růstu. Proto máme na průčelí kostela výzvu: Hledejte Hospodina.

Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle.

Podobně jako apoštol Pavel psal i jeho současník, pohanský myslitel Seneka: Bůh uniká očím, v myšlení jej lze vidět. Bůh se nám nenabízí jako houska v krámkě, ale vybízí nás k tomu, abychom jej hledali, přemýšleli o tom, co máme před očima, čím procházíme. V Athénách Pavel hlásal: Bůh vše učinil proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt (Skutky 17,27).

Jak jej můžeme hledat? K tomu dvě věci.

Kdo přicházíme sem, na bohoslužby, můžeme vyznat, že se Bůh naplno projevil v osobě Ježíše Krista. V něm odhalil, kým je a kým jsme pro něj my. Není to žádný omračující důkaz, který nelze přehlédnout. Lze se s ním v pohodě minout. Mnozí se s ním nepotkali, neoslovil je a mají pocit, že jim nic nechybí. Kdo se však s Ježíšem setkal, ví, jaký to dělá rozdíl. Jak je život s ním jiný, než bez něj. Pavel o tom něco ví a proto se o to sdílí. A my také. Bůh tak miloval svět, že nám dal svého jediného Syna, aby život převážil nad smrtí. Díky tomu jsme i my napojeni na Boží lásku, žijeme jím obklopeni, víme, díky komu tady jsme a proč: Abychom mu vzdávali čest, byli vděční, byli oslavou a znamením Boží přítomnosti. A když si to takto poskládáme dohromady, dojdeme k tomu, že tím největším viditelným „důkazem“ Boží moci jsme my. Ježíš nás vyzývá, abychom byli jeho svědky, a to je ono.

Zkusme z tohoto pohledu číst Pavlova slova: *Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je jim přístupné, Bůh jim to přece odhalil.*

Možná bychom to sami o sobě neřekli, že právě skrze nás, skrze mě se Bůh prokazuje a dává světu poznat. Víme o sobě, jak jsme nedokonalí. Ale právě za takovými lidmi Ježíš přicházel, zval je k sobě, sytil, uzdravoval a vysílal. A ti, kdo uvěřili, jak se píše ve Skutcích apoštolů, se spolu scházeli, slavili, modlili, dělili se o to, co měli, chválili Boha a byli všemu lidu milí. Takhle Bůh odhaluje svou moc a blízkost. Tím, že jsme spolu, slavíme, děkujeme, spolu něco tvoříme.

A ten druhý způsob, jak Bůh odhaluje tajemství o sobě, i lidem nevěřícím? Pavel to vyjadřuje z hlediska důsledků lidského jednání: *Zaměnili slávu nepomíjitelného Boha za zobrazení podoby pomíjitelného člověka... Proto je Bůh nechal na pospas nečistým vášním jejich srdcí... klanějí se a slouží tvorstvu místo Stvořiteli.*

To je popis toho, jak člověk chce autonomii, chce být svobodný, nezávislý na jakékoli vyšší autoritě, až jej to přivádí do zničující závislosti. Pokud se člověk nesklání před Bohem, začne sloužit sám sobě nebo různým pofidérním, nebezpečným ideologiím. Vidíme to kolem sebe, jako to už viděl ve své době a popsal apoštol Pavel. Některé jevy, které Pavel kritizuje, vidíme dnes jinak, ale pravdu má v tom, že touží-li člověk být pánem sám sobě a nikoho nad sebou neuznávat, slouží byť nevědomě podivným a zlým silám, které si jej podmaní. Zachytil to kdysi Bob Dylan v písni *Vždy někomu člověk slouží: Ať jsi velvyslanec v Peru nebo v Mexiku, ať rád hraješ pokera nebo jsi mistr v žolíku, pamatuj, že vždy sloužíš někomu, ať už je to ďábel nebo Hospodin, vždycky sloužíš někomu.*

Sestry a bratři, je užitečné naslouchat slovům, která nejsou zrovna líbivá, prozrazují o nás leccos temného. Potřebujeme slyšet o milosti i o soudu. Oboje patří k sobě. Můžeme být znamením, důkazem (průkazem?) Božího jednání, jeho moci a lásky. Ale také snadno se můžeme od něj odpoutat a sklouznout do závislostí, ve kterých řešíme jen sebe a místo na vztah k Bohu se upínáme na prázdné idoly. Hezky to na tuto adresu říká Bible kralická: *Zatmíno jest nemoudré srdce jejich.*

Proto sloužit Hospodinu je vysvobozující. A znamením Božího jednání.

A tak hledejme Hospodina, ptejme se po něm, po jeho vůli, přemýšlejme o jeho slovech a jednání, a především o jeho Slovu, které máme před svými očima v podobě Ježíše Krista. V něm se Bůh naplno odkopal takový, jaký je. A budeme-li jej mít před očima, snad se podaří, že bude i v našem srdci. Pak nám bude radostí hledat jeho vůli, hledat způsoby, jak rozvíjet společenství našeho sboru,

jak osobně růst ve víře a být Bohu milí. Jsem vděčný, že se to tady děje a že můžu být toho spolu s vámi součástí. Amen